

KÖZLÖNY,

hivatalos lap.

A „Közlöny“ hétfőt kivéve, naponként jelenik meg. — Ára lapjainknak helyben 7 frt, és postán négyszeri szétküldéssel hetenként 7 frt 12 kr. p.p., naponkénti szétküldéssel 8 frt pp. — Felvételnek mindennemű hirdetések, melyek hasábsoráért 5 p. kr. vétetik. — Előfizethetni minden álladalmi postahivataloknál és a kiadó hivatalban Debreczenben.

HIVATALOS RÉSZ.

1612. B.
A magyar hadügyminister, a Király-hágón-túli vitéz hadsereghez!
Diadal koszorúzá zászlóitokat — hűségtek, kitűrések, 's vitézségtek jutalmául.
Az alig képzett sereg megtörte Ausztriának táborát szabadság és jog iránti lelkesültével, 's elszórta a szabadság os elenségeit, 's segélyül hívott orosz csapatokat.
Vezérlésében hős tábornokoknak, ki, életeken, újragyógó borostyánt füze dicsősége koszorújához, többet vívtatok ki, mint egy partütött tartományt — egy lapját vívtatok ki az elhalhatatlan emlékezetnek a világtörténetben.
A nemzet, szabadon választott képviselőinek egyhangu határozatában, hálás jutalmat nyújt diadalmas seregének olly vitéz mint bölcs vezére által, 's igazságos kezeibe teszi le hősei számára a hű elismerés jeleit.
Magyarhon hősei! vegyétek hazátok hadügyministerétől a nemzet háliját!

Mészáros Lázár,
hadügyminister.

1614. B.
A 27-ik honvéd zászlóalj parancsnoka Csutak őrnagy jelentéséből kivonat.
Alig térvén vissza Szoborsinból, — hol a határőrsereget 's rácsordákat szétverte, — Halmagya, értesült vitéz őrnagyunk az oláh rablók számos helyekeni csoportozásáról. Kiindult rögtön ellenük, de ök előle megfutamodván, a Körös hídjá lerombolása után K. Bányára menekültek. — Nevezett őrnagy a hidat ismét felállíttatá, 's az ellenséget megtámadván azt Brádés K. Bányából f. hó 18-án kiverte, 's 19-kén Vácánál az aranybányát elfoglalta. Az oláh csapatok erre Déva és Abrudbánya felé vonultak, Csutak azonban üzi őket tökéletes megsemmisítéséig. Sok rablott vas, társzekerek, marhák, juhok estek seregünk kezébe, melyek Ribiczey alispán urnak adatkát.

Kelt Debreczen martius hó 25-én 1849.

RENDELETEK.

1608. B.
Mindennemű panaszok, melyek nem a sereg főparancsnokság útján terjesztetnek fel, úgy szinte azon kérelmek, melyek nem egyes személyemhez, hanem a hadügyministeriumi kormánytestülethez intézettek, f. e. april hó 1-ső napjától kezdve a főhadparancsnoksághoz címzettessenek, hol előlegesen megvizsgáltatván 's jóváhagyatván, ennek folytán fognak a hadügyministeriumnak előterjesztelni.
Minden egyéb felterjesztések tehát, habár egyesesen a hadügyministeriumhoz címzettetvők is, figyelembe azontúl nem vétetnek.

Debreczenben mart. 24. 1849.

Mészáros Lázár,
hadügyminister.

6696. f. g.
Tapasztaltatván: miszerint a szállítóházba gyakrabban több ruházatlan katonák érkeznek, 's hogy az illyesek ruházatukat eladogatni szokták; melly vétkes tettek meggátlására pontos fentartás végett ezennel rendeltek: hogy a zászlóaljak, lovasezredek, vagy csapatoktól máshová átteendő, vagy küldendő akár egy vagy több számú katonáknak, illető zászlóalj, ezred, vagy csapat parancsnokai által a kiadati szokott úti élelmezésben egyszersmind ruházata 's fegyverzele is darabszám szerint külön rovatba feljegyeztessek, úgy továbbá minden zászlóalj, ezred, vagy csapat parancsnokai útastitattak, hogy múlt évi nov. 1-től kezdve mai napig a zászlóalj, lovasezred, vagy csapat számára kapott ruhanemű felszerelésről hova előbb olly kimutatást terjesszenek fel, mellyből a felszerelés darabszám szerint, és honnan, meg kiült lett kiszolgáltatása, világosan kintűnk.

Debreczen, mart. 23. 1849.

Mészáros Lázár,
hadügyminister.

7515. f. g.
A hadseregbeli tisztok, orvosok, számvevők, hadbírák, 's lelkészek számára a hadi pénztárból utalványozott előlegezések kellő nyilvánosságban tartása, 's pontos lerovandása tekintetéből ezennel rendeltek: miszerint úgy a lovas ezredek, mint gyalog zászlóaljak, 's csapatok parancsnokai, minden hó végével bemutatni szokott élelmezési kimutatásban egyszersmind külön rovat által jeleljék ki — kiknek, minő összeg, 's mi havi lerovással előlegeztetett a hadipénztárból? hogy így a beküldendő élelmezési kimutatás összeszámolása alkalmával, a hadipénztár magát az előlegezett összegekre nézve időnként rendesen ki-elégithesse.

Debreczen martius 20-án 1849.

Mészáros Lázár,
hadügyminister.

KINEVEZÉSEK.

A. 7444.
Bem altábornagy ur által történt főtiszt kinevezetések és előléptetések ezennel megerősítetnek:
Az első székely gyalog ezred 1-ső zászlóaljánál.
Századosokól: Miskolczy István, Józsa Dániel. Kiss

György. Nagy István, ezredbeli főhadnagyok. Főhadnagyokól: Csát Lajos, Gergely Mihály, Pál József, Gergely Lajos, segédtiszt, ezredbeli hadnagyok. Hadnagyokól: Sovér József, Ferenczi Ferenc, Balló Márton, Gál Elek, Jakobs Bálint, Domokos József, Gál András, Körösi József, Bernárd Ignác, ezredbeli őrmesterek.

A' 2-ik zászlóaljnál:

Századosokól: Kovács Ignác, Endes József, Puskás József, Mara Lőrincz, ezredbeli főhadnagyok. Főhadnagyokól: Kalmár Ödön, Kelemen József, Molnár Ignác, Tóth Sámuel, ezredbeli hadnagyok. Hadnagyokól: Kedves József, Ferenczi György, László János, Biró Károly, Gelei András, Bernád István, Geréb Máttyás, s. tiszt, Lada Ferencz, Endes Árpád, Róka Imre, ezredbeli őrmesterek.

A' 3-ik zászlóaljhoz:

Századosokól: Kolosi István, Bocskor Ferencz, Székely Dávid, ezredbeli főhadnagyok. Kiss János, ezredbeli hadnagy. Főhadnagyokól: Biális László, Fodor Ignác, Madrácz Lajos, Egyed Mihály, ezredbeli hadnagyok. Hadnagyokól: András Adám, Csátó Antal, Petres Antal, Csátó József, Lestyán Lajos, Molnár Sámuel, Simon Antal, Selyem N. Kesz Elek s. tiszt, Buda János, ezredbeli őrmesterek.
Rangjuk febr. 15. illetményük martius 1-től 1849.

A' második székely gyalog ezred 1-ső zászlóaljánál.

Századosokól: Jovánovics Miklós, Csiki András, Suhárd Ede, ezredbeli főhadnagyok. Főhadnagyokól: Nagy Ezechiel, Roediger Rudolf, Nagy Dániel, Jákó Dániel, Dobay Károly, ezredbeli hadnagyok, Hadnagyokól: Borosnyai Pál s. tiszt, Klára János, Veress János, Király József, Hosszú Ferencz, Gerich Rudolf, László Ede, Papp Jósias, Debreczi Mósa, Kiss Antal, ezredbeli őrmesterek.

A' 2-ik zászlóaljhoz:

Századosokól: Lezsák Lajos, Benkő Dénes, Cseh László, Gyárfás Lajos, ezredbeli főhadnagyok. Főhadnagyokól: Papp Ferencz, Cseh Imre, Benedek Lajos, Németh András, Vitkai József, ezredbeli hadnagyok. Hadnagyokól: Sebestyén Sándor, Kupán Károly, Balog Izra, Farkas Ignác, Veress János, Nagy Jáfet, Medvei Joachim, Nagy János Rideöl Ferencz, Szántó Mihály, Sárosi Ferencz, Szabó Antal, Patkós József, Bléncsi István, ezredbeli őrmesterek.
Rangjuk febr. 15. illetményük martius 1-től 1849.

A' székely honvéd aljhoz:

Századosokól: Sánta Ferencz, Miklós Lajos, Vágner József, Krasznai Pál, Asboth N., z. aljbeli főhadnagyok.
Főhadnagyokól: Kristó Lajos, Miklós József s. tiszt, Gaal János, Józsa Sándor, Ite Máttyás, Debreczi Gábor, z. aljbeli hadnagyok.

Hadnagyokól: Bodó Gábor, György Pál János, Simon Tamás, Illés Ignác, Adorján Ignác, Sándor György, Kugler József, Geisler Lajos, z. aljbeli őrmesterek.
Rangjuk és illetmények febr. 16-tól 1849.

A' 37-ik gyalog ezred 3-ik z. aljához:

Századosokól: Záborszky János ezredbeli főhadnagy Fischer Antal ezr. hadnagy.
Főhadnagyokól: Verner Adolf, Kessek Antal, Molnár Károly ezr. hadnagyok.

Hadnagyokól: Szabó János ezredbeli őrmester, Bittera Béla 4 honv. z. aljbeli őrmester, Papp Demeter 11-ik, Nyilasi Sándor 11-ik z. aljbeli őrmesterek, Mészáros Lajos ezredbeli őrmester.
Rangjuk és illetményük 1849. febr. 16.

Szupper N. 4 honv. z. aljbeli őrmester, Dada Elek, Végh Vincze, Bleier Lajos 11. h. z. aljbeli őrmesterek.
Rangjuk és illetményük febr. 22-től 1849.

A' 6-ik huszárezredhez

Főszázadosokól: Herczeg Lajos, Rékásy Konrád ezredbeli alszázadosok.
Alszázadosokól: Döry Pál ezredbeli főhadnagy.
Főhadnagyokól: Gál Christian, Miesz N., Fenne Lajos ezredbeli hadnagyok.

Hadnagyokól: Szücs Mihály, Pálfi Ferencz, Kovács István ezredbeli őrmesterek.
Rang és illetmény 1849. febr. 16.

A' 11-ik huszárezredhez

Alszázadosokól: Józsa Lajos ezredbeli főhadnagy.
Rang és illetmény febr. 15.
Hadnagyokól: Borbát N. ezredbeli őrmester. Rang és illetmény febr. 1.

Az olasz lovas századhoz

Főhadnagyokól: Decarlini János századbeli hadnagy.
Hadnagyokól: Adobai Péter századbeli őrmester.
Rangjuk és illetményük 1849. febr. 1.
Mészáros Lázár,
hadügyminister.

C. | t. 988. sz.

Kinevezetnek a honvédtüzérséghez:
Századosokól: Tóth Adolf; Mezey (előbb Rozmusz) Mihály, főhadnagyok.
Főhadnagyokól: Lukácsy László.
Hadnagyokól: Vörös László tüzemester.
Rang és illetmény martius 16-tól 1849.

Továbbá Bartl József tüzemester, Görgy tábornok úr által szekerezhadnagyul kinevezetvén, megerősítetnek.
Debreczen martius 24-kén 1849.

Mészáros Lázár,
hadügyminister.

7444. sz.

A magyar honvédsereghez nevezetnek.
A 4-ik zászlóaljhoz.
Főhadnagyokól: Draskovits Ferencz zászlóaljbeli hadnagy, febr. 1-től számítandó rang, 's illetményel.

A 11-ik zászlóaljhoz.
Századosokól: Hegyesi Ferencz, Zeyk Ferencz, z. a. főhadnagyok. Főhadnagyokól: Halmi Dániel 37-ik sorozredbeli hadnagy, Ujlaki Gusztáv zászlóaljbeli hadnagy. Hadnagyokól: Nagy István zászlóaljbeli, Papp Demeter, Nyilasi Sándor, 37-ik sorozredbeli, Balázs N., Nolik N., zászlóaljbeli őrmesterek. Benkő Zsigmond z. a. tizedes.

A 24-ik zászlóaljhoz.
Századosokól: Bartos Sándor, segédtitiznek, z. a. főhadnagy. Molnár János, Hönig Ede, zászlóaljbeli főhadnagyok. Főhadnagyokól, Tóth János, Reményfy János, Batho Sándor, Parniczky Ede, Packer József, zászlóaljbeli hadnagyok. Hadnagyokól: Horváth János, Turanszky Ferdinánd, Viola Ernő, Resnicsek N., Paczalai N. zászlóaljbeli őrmesterek. Mindnyájan febr. hó 16-tól számítandó rang, és illetményel.

A 31-ik honvéd zászlóaljhoz.
Századosokól: Gr. Bethlen Miklós, Alter György, Balási Pál, zászlóaljbeli főhadnagyok. Folyó év febr. hó 1-től számítandó rang és illetményel. Papp László, Szathmáry Dániel, zászlóaljbeli főhadnagyok. Bozanczy Adolf z. a. hadnagy. Folyó év febr. hó 15-től számítandó rang és illetményel. Főhadnagyokól: Gergely Ferencz, Papp László, Varju Pál, Füzeséry Gyula, z. a. hadnagyok. Hadnagyokól: Vos Ferencz z. a. őrmester. Folyó év febr. hó 1-től számítandó rang és illetményel. Biró Ferencz z. a. tizedes. Főhadnagyokól és Czeck János ezredes ur mellé segédtitiztül: Utasi N. zászlóaljbeli hadnagy, Folyó év febr. hó 16. számítandó rang és illetményel.

Az 55-ik honvéd zászlóaljhoz.
Századosokól: Gyalokai Lajos, Beke alezredes ur mellé segédtitiznek. Thuolt István, z. a. főhadnagyok. Főhadnagyokól: Józsa Demeter, Jánosi Károly, Mitter Ferencz, Csánádi Kálm., Schuller Fer., meghagyván segédtitiznek. ez. a. hadn., Hadnagyokól: Papp János, Bohus György, Tüköry Lajos, Szacsavay József, Szántory N. Valtay N. t. z. aljbeli őrmesterek. Kiss József, zászlóaljbeli tizedes. Folyó év febr. hó 16-tól számítandó rang és illetményel.

A 15-ik huszár ezrednél.
Századosokól: Kovács János, Biró Lajos, ezredbeli főhadnagyok. Főhadnagyokól: Bánffy Farkas és segédtitiznek. Antal László, Benedek Albert, Gyurkovits Péter, Gr. Kálnoky Pál számeletti főhadnagyok, Kinizsi István, Bartok Imre, ezredbeli hadnagyok. Folyó év febr. hó 1-től számítandó rang, és illetményel. Hadnagyokól: Egyed József ezredbeli őrmester folyó év jan. hó 29. számítandó rang, és illetményel. Jakab Elek, Rácz Miklós, Ujváry József, Benedek Lajos, Zeyk Miklós, ezredbeli őrmesterek. Folyó év febr. hó 1-től számítandó rang és illetményel.

A 19-ik gyalog ezred 3-ik zászlóaljhoz:
Főhadnagyokól: Kiss Pál ezredbeli hadnagy. Rangja és illetménye febr. 16-án 1849. Talabér Máttyás ezredbeli hadnagy. Rangja febr. 14., illetménye mart. 1-től 1849.

A 34-ik gyalog ezred 3-ik zászlóaljhoz.
Századosokól: Tovarniczki Izidor ezredbeli főhadnagy, Várady Ede, ezredbeli főhadnagy. Főhadnagyokól Sterba Vincze, Zelečka Vincze, ezredbeli hadnagyok. Hadnagyokól: Kácsor Mihály, Robich Gusztáv, ezredbeli őrmesterek. Rang és illetmény febr. 16. 1849.

Ugyanezen ezredhez számeletti századosul, és karségdülk nevezetük Mednyánszky Sándor ezredbeli hadnagy. Rangja és illetménye 1849. mart. hó 16-tól.

A 39-ik gyalog ezred 1-ső zászlóaljhoz.
Századosokól: Kehrer N. ezredbeli főhadnagy, 's hadnöveldi parancsnok, eddigi alkalmazásában meghagyva folyó évi mart. 16-tól számítandó ranggal és illetményel.

Mészáros Lázár,
hadügyminister.

A marosszéki szám nélküli zászlóaljhoz.
Hadnagyokól: Filep Sándor 12-dik z. a. őrmester.
A szathmári önkintes csapatnál.
Főhadnagyokól: Bartha János, hadnagy. Hadnagyokól: Pongrácz Alajos őrmester, Kiss József őrvitéz, folyó év febr. hó 1-től számítandó rang és illetményel.
Kelt Debreczenben mart. hó 25-kén 1849.

Mészáros Lázár,
hadügyminister.

6636. | F. g. sz.
Az álladalmi rubabizottmánynál Nagyváradon előléptetnek:
Zeitler Márton főszámvevőbizottul századosi ranggal és illetményel martius 16-tól számítva.

Markus László, Madaras József és Oldal József számírtéknek főhadnagyi ranggal.
Debreczen, martius 25-én 1849.

Mészáros Lázár,
hadügyminister.

NEMZETI GYÜLÉS.

Előleges közlés a nemzetgyűlés mart. 25 és 26-diki üléséről.

Mart. 25-én a kormányelnök ur táborba menetele előtt néhány őszinte szót kívánt intézni a képviselőházhoz. Előrebocsátván, miszerint az orosz intervencióra, mely tekintetben a kormány köréhez tartozó diplomatikai lépések megtörténtek, és az olmczi mart. 4 és 6-ki nyilatkozatokra teendő előterjesztését a ház előtt, a hadi munkálatoknak egy kissé bővebb kifejlődéséig, minek sikere iránt jó reménnyel biztatott, elhasználni tanácsosnak tartja; megpendítvén egyszersmind, miszerint szükségesnek látja, hogy a képviselőház a magyar hadseregnek oly tökéletes lábrái folytonos emeléséről gondoskodjék, hogy a mi a napoknak győzelméi nyújthatnak, azt tőlünk az ördög se vehesse el; kinyilatkoztatta, hogy őt a mult napok aggodalommal töltötték el. A képviselőház t. i. elhatározta, hogy a ki mart. 1-ig nincs az országgyűlésen, az nem követ, ha csak távollétét nem igazolja. Azonban ezen határozat alkalmazásakor bizonyos kegyosztogatás kezdett lábra kapni, miszerint a mint derülni kezd egünk, megtörténhetik, hogy százan jönek Debreczenbe azok közül, kik a vész napjaiban jobbnak látták elbujdosni. A honvédelmi bizottmány és a kormány elnöke, azon országgyűlésnek kifolyása, mely azzal vásárolta meg a nemzet sorsa feletti intézkedés jogát, hogy a veszély elől vissza nem rettent, hanem a vész napjaiban, azon méltósággal, mely a képviselőház eszméjében fekszik, kitűréssel és megállással megtartotta a nemzetet. A kormány elnöke nem szeretné tapasztalni, miszerint egy szép reggelen arra ébred, hogy az országgyűlés egészen más elemekből alakult, melynek politikája talán veszélybe hozhatná a hazát, a millyennek ő nem lenne végrehajtó eszköze. És a kormányelnök ur ez ellen kért garantiát a háztól.

Előhíván továbbá az időségi sajtó legközelebbi működését, a melyet borzasztó irtózatossá bélyegzett meg, miután ezen ingerült sajtóvitakozás egy oly férfi körül is forog, ki a kormány tagja, a kormányelnök ur kijelenté, miszerint ez ügyben a törvények értelmében szükségesnek látta egy esküszék felállítását által intézkedni.

A kormányelnök ur szavai köztetszéssel fogadtattak. A 26-ki ülésben a mult napi ülés jegyzőkönyvének hitelesítése igen sok időbe került, miután a jegyző oly értelemben fogalmazta a kormányelnök ur előadását, mely a valóságtól igen eltávolított. Ezután az igazolóválasztmány jelentése felett folytatott a tanácskozás, ez is befejeztetett. Kemény Dénes és Vadnai Miksa meghalt képviselők felett emlékbeszédek fognak tartatni.

44-dik ülés a felső házban mart. 24-én d. e. 11 órakor. Elnök: Bárány Perényi Zs.

A legutóbbi két ülés jegyzőkönyveinek hitelesítése után: Elnök: A képviselő háztól két iromány küldetett át, méltóztassanak meghallgatni.

Szentiványi Károly: jegyző olvassa a képviselő ház azon határozatát, melynek fogva azon képviselők, kik rendes katonai szolgálatot tesznek, szolgálatuk ideje alatt, a hadi törvények szigorú alá helyezettnek, s a képviselőket illető előjogokkal nem bírnak; továbbá: a 10 flos bankjegyek kibocsátására iránti határozatot, mely két határozat, s főleg az utóbbi, a magyar pénzjegyek általános kibocsátására iránt még ez előtt keletkezett országgyűlési határozat felolvasása után, egyhangulag elfogadtattott.

Elnök: Van még egy kérvény, melyet kötelességgem szerint a tisztelt háznak be kell mutatnom.

Beóthy Ödön: (Bihar m. főispán.) Mielőtt más tárgyra átmennék, meglehet talán tévedek, de szükségesnek látom megemlíteni, hogy ha a felső házat mint constituált hatalmat akarjuk tekinteni, akkor némelyeket szem elől nem téveszthetünk. Ha jól emlékezem, Bem tábornoknak Szebenbe bevonulása alkalmával a honv. bizottmányhoz, melyeket helybenhagyás végett a képviselőházhoz is rendelt terjesztetni; s a képviselő házat azon okszere észrevételekhez, melyeket minden bűnbocsánati hajlam mellett is nem téveszthetett szem elől, a maga helybenhagyásával hozzájárult. Kívánom tudni, történt-e lépés e tekintetben, s a képviselőház által elfogadott észrevételek tudattak-e Bem tábornok urala nélkül, hogy a felső házzal is közöltetni rendeltettek volna? Mert ha constituált hatalomnak tekintjük a felső házat, úgy méltóztassanak megengedni, én a dolgot nem nehezitem, hanem a tekintélyt, mely ha valaha, bizonyára most kívánatos, fel szeretném, fel akarom tartani; annyival is inkább, minthogy különben itt lételem egyáltalában nem tudom megmagyarázni. Addig, míg a felső-ház constituálva nem volt, a hatalom, mely kötelesség érzetét s hazája iránt viselkedni hajlamát tanúsítva, az első pillanattól fogva kellő számmal megjelent, hogy fenakadás ne történjék, a körülmények szükségelle intézkedéseket megtehetette, s egyáltalában is felslegesnek tartottam volna más alkalommal eziránt észrevételeket tenni; csak a mennyiben épen azon nap volt constituálva a ház, a midőn ez történt. A magam egyéniségét tekintve, miként gondolkodom a két ház iránti alkotmányról, azt már az országgyűlés kezdetén kimondottam, s iméltelni fogom, valahányszor reá alkalom lesz; hanem illy alakban, minőben most lenni látjuk a felső házat, sem lehetségesnek nem tartom, sem fenmaradása iránt nem kezeskedhetem. Azonban addig, míg az organikus törvények ezen háznak létezésére nézve más szabályszerű intézkedéseket léptetnének életbe, vagy a nemzet életéből kiindulva, kimondják azt, hogy a felső ház szükségtelen: én jót állok, nem maradok el, hogy a képviselő házhoz azonnal, minden gondolkodás, s fájdalmas érzetek keblembe tartása nélkül ne csatlakoznám; és pedig nem azért, hogy a jelen időnkornak politikáját tegyem sajátomá s majomszeretéből kövessem, hanem mert meg vagyok győződve, hogy e háznak létele mostani alakjában sem szükséges, sem lehetséges. De ha most így van, s a felsőház mint constituált hatalom megalakult: egész ünnepélyességgel s szilárdsággal kimondom, hogy míg a felsőház mint constituált hatalom áll, míg ezen constituált hatalomnak nem imaginarius, hanem realis existenciájára megkívántató tagok mennyisége, azon ünnepélyes nyilatkozatnál fogva, melyet tett, valóságosan együtt van: addig, vagy mint befolyó test kívánom alkatrészt tenni az egésznek, s minden intézkedés ellen, mely

a felsőház hozzájárulása nélkül történik, óvást teszek, vagy eltávolítom magamat azon helyről, hol törvényes befolyásomat akadályozva látom. (Helyeslés!)

Elnök: Ha a tisztelt főispán ur az előadottakat mint indítványt akarja előterjeszteni, úgy méltóztassék azt formulázva beadni.

Jozipovics Antal: (Zágráb m. főispán.) Én a bihari főispán előterjesztését nem tartom indítványnak, hanem a leg-egyszerűbb felszólalásnak az iránt, hogy a rend megtartassék. Vagy maradjunk haza, vagy maradjunk itt, hanem úgy mint illik. Azt tartom, el kell fogadni a főispán ur előterjesztését, s a képviselő házzal tudatni.

Szentiványi Károly: (Gömör m. főispán.) Én a szóba hozott észrevételeket úgy veszem fel, hogy voltak esetek, a midőn az alsó ház akkor küldte át határozatait a felsőházhöz, mikor azok már életbe léptettek, s e részben én nem annyira az alsó házat okozom, mint inkább azon körülményt veszem tekintetbe, hogy a felsőház mindeddig még constituálva nem volt, vagyis annyi tagjai nem voltak együtt, mennyi megkívántatik arra, hogy törvényesen tanácskozhassék. De a felsőház most már azon helyzetben van, hogy kellő számmal összeülhet, adjuk tehát ezt tudtára az alsó háznak, s mondjuk ki, hogy a felsőház constituálva van s szólítsuk fel, hogy mindazon intézkedéseket melyeket törvény gyanánt hoznak, a felső házzal meg életbe nem lépnek, közöljék.

Bárány Sztojka: Én e részben kimondottam már egyszer véleményemet, melynek fogva a felsőház fenmaradását Magyarországon mindenestre szükségesnek tartom, s azért az észrevételeket, melyeket Bihar megye főispánja előadott, magam sem tartom indítványnak, mert hiszen annak jogában és gyakorlatában voltunk ez előtt is, mit említeni méltóztatott; ugyanazért tehát nem mint indítványt kell tekinteni észrevételeit, hanem egyszerűen fogadjuk el.

Idősb gr. Eszterházy Mihály: Én sem tarthatom indítványnak a főispán ur előadását, hanem kettőt látok benne; az első az, hogy említést tett a felsőház állásáról, a második pedig, hogy a Bem tábornokhoz írott levél iránti végzés e házzal nem közöltetett. Mi az első illeti, azt tartom, a felsőház állása iránt indítványt tenni nem lehet, mert minket a törvény rendelt ide, s míg ez áll, addig mi épen úgy vagyunk a törvény által meghívott képviselői a nemzetnek, mint a képviselők, kiket szinte a törvény rendelt ide. Így tehát a mi állásunkról most egy új indítványt tenni nem volna egyéb, mint a jelenleg fenálló organikus törvényt kérdésbe hozni, mely táblánkat szabályozza, már pedig azt hiszem, hogy nem ez volt szándéka a tisztelt bihari főispán urnak, hanem csak azt kívánta kifejezni, hogy az alsóház által elintézt kérdések e táblával is közöltetnie kellett volna, s ezen észrevételek minden esetre helyeselnünk kell, valamint azt is, hogy ha netalán máskor is fordulna elő eset, hogy a törvényhozás intézkedése szükségeltetnék, akkor a felsőház is e részbeni rendelkezhetes végett összehívassék.

Beóthy Ödön: Alkalmasint én vagyok a szerencsétlen, ki nem jól fejeztem ki magamat, mert mint látom, oly értelemben történnek felszólalások, minőt én beszédemnek adni nem akartam. Nem arról szóltam én, hogy áll-e a felsőház vagy sem? sőt elismertem, hogy áll, és törvényszerűleg állnia kell; csak egyszersmind elmondtam azt is, mit fogok tenni ha kérdés fog lenni a felsőház állásáról, de ez csak melleslegesen volt érintve. Én ismervén a körülmények súlyos voltát, tudom jól, hogy ha valamikor, hát bizonyára most szükséges az, hogy e nimbust, melynek a törvényhozást öveznie kell, ne czibáljuk mint Putifár József köpenyegét; s azért, midőn felszólaltam, csak magára az említett levél iránti intézkedésre tettem észrevételemet, a mennyiben a kormány elnökének eljárása a képviselőház elébe terjesztett, míg a felsőház e részben elméltetett, holott a képviselőház tudta, hogy a felsőház már együtt van, mert épen akkor küldött át egyéb tárgyakat tanácskozás alá vétel végett. Méltóztassék meghinni, nem valami viszketőség az, mi engem, a felsőház csekély tagját, felszólalásra kényszerít; hanem egyedül azon meggyőződés, melynél fogva hiszem, hogy a constituált hatalmat a maga épségében érintetlenül fentartani szükséges; mert különben bolygó tűz után járva, oly posványos tere járunk, hol elsüllyedünk. Nem kívánok egyebet, mint hogy ha a dolgok sürgetős volta megkívánná, hogy valamely részben haladéktalanul intézkedés történjék, a megtett intézkedés utólagosan közöltessék e házzal; hanem méltóztassanak önmagunk, s az egész ügy iránt annyi figyelemmel lenni, hogy a képviselőházat figyelmeztessük, miszerint a felsőház, mely kiegészítő része a törvényhozásnak, constituálva lévén, minden tárgy, mely felmerül, mielőtt iránta határozat hoztatnék, a felsőházzal is közöltessék. Én tehát nem valamely indítványt akartam tenni, hanem egyedül a most elmondottak jövődöbeni szem előtt tartására kívánom az alsóházat felszólítani. (Jól van, helyes!)

Elnök: Abban látom tehát a tisztelt főispán urnak előadását, valamint a ház összes tagjainak véleményét is összpontosulni, hogy a felsőház jelentse ki a képviselőháznak, mikép már most constituálva lévén, figyelmezteti az alsóházat arra, hogy minden határozatát, melőt az életbe léptetnek, e házzal közölje. (Helyes.)

Idősb gróf Eszterházy Mihály: Jó volna egyszersmind azt is kimondani, hogy ha valamely sürgetős dolog adná magát elő, a felsőház szinte azonnal egybehívassék.

Beóthy Ödön: Az én kívánságom is az, hogy mikor rendkívüli körülmények öst összehívhatók az alsóház, ugyanakor a felsőház is egybehívassék. (Helyes.)

Elnök: Tehát a tisztelt ház méltóztatik azt is hozzáadni, hogy rendkívüli körülmények közt, mikor a képviselőház összeül, a felsőház is egybehívassék? (Igen). Tehát holnap, a mikorra úgy is tanácskozára kívánom felhívni a tisztelt ház tagjait, a jegyző ur előfoga terjeszteni a ház kívánsága értelmében felteendő határozatot. (Helyes.)

Horváth Mihály csanádi püspök: Tisztelt ház! kormányelnök urala s táborba szándékozván menni, felkérem a t. házat, méltóztassék e részben kegyes engedelmét részemre megadni. (Megadjuk.)

Elnök: Egy kérvény van itt Illényi Györgytől, ezt a háznak ezenek bemutatom. Egyéb tárgy nem lévén, az ülés eloszlik.

Ezzel az ülések 12 órakor vége lön.

BELFÖLD.

Szeged, mart. 21-kén. A Bajára f. hó 16-án átjött császáriak 17-kén délben Kalocsa felé gőzösen elmentek; —

19-kén azonban mintegy 1200 fegyveres horvát, Petricsevics Horváth vezérlete alatt ujra megjelent 150 nyomorult lovassal; de ezek is még az nap Bátára eltávoztak, azt mondván, hogy csak szemmel akarják tartani, vajjon van-e Baján ellenség? Kálacsán is megfordult az előbb mondott hódító csapat. — Halljuk, hogy Rudics József volt főispán is Hajósról magukkal elvitték. — Bajára 30 ezer pft sarczot vetettek ki, és 1000 darab csizmát s topánkát, 5 ezer fíot kaptak ugyan, és 250 lábbelit, többet a bajaiak adni nem bírtak, hanem Pestre mentek magukat e' tehertől felmenteni kérvén. — Élelmi szereket Bajáról az ellenség ez uttal nem vitt el.

Ma Szőreg és Szentiványra Szegedről seregünk kirándulást tön. E' rácz fészkek jól el vannak szanczokkal látva, Szőregről 6, Szentiványról pedig 3 ágyuval feleltek. Szentiványon 200 rácz lovas állt ki roz lovakon, de a tüzet azért mégis kiállták. Nehány lóves után a mieink visszatértek. — Szabadkáról is tételek ma kirándulások.

A Zomborban székeltő, magát „bácskerületi bizottmány”-nak nevező kupaktanács, melynek elnöke Sztojácskovic Lukács, és titkára Joanovics Sebők, egyremásra bocsátja ki rendeleteit a' quasi meghódított községekhez u. m. Kernyája, Csonoplya, Nemes Miliúts, Bajmak, Pacsér, Omorovicza, Topolya, Bajsa, Hegyes, Szeghegy és Feketehegy.

Ezen rettenetű rendeletek egyike például így hangzik: „Ő szentsége igazgató patriarcha ezen bizottmányhoz 1520-dik sz. alatt küldött legkegyesebb rendelete következtében önöknek ezennel hivatalosan meghagyatik, hogy a helységökben találtat mindenféle gabonának mennyiségét összeírják, s ezen összeírást a' fennemlített Bács kerületi bizottmányunk ide Zomborba megküldjék, hogy határozathassék, mennyi gabona szükséges önöknek az új aratásig, s mennyit lehetne belőle kivinni. Zomborban mart. 14-én 'sat.”

Ezen rendelet az eredeti levélben 1-ör szerb, 2-ör német nyelven iratott; kívül a' czímen azonban magyarul is van egy szó.

Egy másik körlevél így hangzik: „Ezennel hivatalosan hirdettetik: hogy f. e. martius 12: 14 Filipován a' kamarai puszták Prekaja, Pettan, Béla és Pusztá-Kula a' nyári gabona termesztésére haszonbérbe kiadtni fognak, a' kiknek tetszik, akkorára ott a' filipovai bizottmány előtt jelenjenek meg.” 'sat.

Adó s ingyen kiszolgáltatandó előfogatok iránt is rendelkezik e' magasságra méltó bizottmány.

A' Karlováczaon tanyázó ráczok és Kameniczon táborzó Nugentféle császáriak összeveszték a' medvebőr árán, vagy is azon, ki részére foglalják el Péterváradot; — de Nugent nagy mester, mert mintegy 3600 ráczot lefegyverzett, 6 ágyút tőlük elvett, s így bocsátotta őket vissza Karlovácza; de a' pörül jártak azzal vigasztalják magukat, hogy eljő Knityanin szerb vezér egy nagy sereggel, s majd megtanítja Nugentet. "S mind-ezt a' magyarok nevetve nézik a' várból, s várják, a' dongó szunyogok mikor akarják már a' sziklavárt megdönteni.

Mikor Petricsevics Horváth ezredes Baján a' 30 ezer fíot, és 1000 lábbelit délután 4 óráig rendelte előteremtetni, különben a' várost összelövetéssel fenyegetvén, egy csizmadia bement hozzá, mondván: uram, rombold le házamat nem bánom, de én neked, miat ellenségek csizmát nem varrok! — Dehogya? viszonozá az ezredes, hát kend az az ember, a' ki mint ellenségem jelen meg nálam? hogy hívják? Horváth József mondá emberünk; Horváth? no hát úgy druszkaj vagyunk! felett nevetve az ezredes, s bántatlanul bocsátá el a' bator hazafit. — A' bajai csizmadiaiak kitétek e' napokban magukat különben is; — egy a' többi közt sz. Istvánról itasan hazajövé, — töltetlen fegyverével egy egész horvát őrséget szétriasztott. — S mennyi lelkesedés tapasztalható naponkint mindenfelé. Bezeg várják már a' verébási és többi svábok vissza a' magyarokat, — majd fogják már a' magyar szabadságot becsülni tudni. — A' leccze sokaknak e' hazában nem ártott.

Szeged mart. 22-kén. Eleget bústunk, panaszkodtunk, töprekedtünk már kilencz hónap óta, szabadjon már egyszer kezdődő győzelmeinkről derülebben tollat ragadhatni. — Hej beh sok bús napokat éltünk át! de jó az isten, és a' mi nyomorainkat megelégti nem csak, hanem hisszük, oly örömekeket szánt nekünk, millyenekben még egy nemzet sem részesül.

Ma diadalmas fegyvereink Bánában a' győzelmek cyclusát megkezdették. A' rabló ráczok undok fészkei: Szőreg, Szentivány és Deszk helységek, az ő szentiványi kertészség — nincsenek többé. — Ne is legyenek, mert a' magyar haza szent földén illy istentelen rabló, gyilkos tanyák nem létezhetnek. — A' kegyelmes császár Waffenbrüderai átkozottul meglakoltak; igaz, többnyire elszaladtak, de földindulást éreznek akkor is, midőn a' ragyogó tavaszi napsugaraknál egy tiszta keblü honpolgár a' természet bájait csendesen élvezi. Pokolra ez átkozott népfajjal, mely az emberiségre inségethözó vad zsarnok zsoldjába szegődve, ezenkint öldös e' honnak békeszerető fiait, — mely annyi kimondhatlan nyomor színhelyévé tevő a' szép Magyarhon legaldásdusabb vidékeit.

Mint pusztító zivatar indult ma seregünk nagy része Szegedről Bánát felé, Szabadkáról Bácskába. Régóta fojtott bosszú vezérelt a' magyarnak karjait, — s ágyúknak dörgése, mint haragos ének csattanása, egy egy kérdés volt mindig: „rablók! miért bántátok ti a' magyart? — És a' gonosztevők — mint lekiismeretétől furdalt bűnös — eszeveszetten futottak messze sok mérföldekre. — Csak fussatok, a' felbőszített hősök vaskarjai rejthelyeiken is fel fog benneteket keresni.

Ma délelőtt 9 órakor megszóltak ágyúink a' szőregi és szentiványi sánczok előtt; — a' ráczok feleltek szokásuk szerint a' nevezett két helységből, s a' két helység közt felhányt sánczokból szapora lövésekkel, többi közt 18 fontos golyókkal is. A' jeltűzek az ellenséges falvakban mindenféle láthatók voltak; — bajuk csak az volt, hogy egyik a' másiknak segítségére nem mehetett, mivel mindeniknek magára kellett gondjának lenni. Fel tíz órakor az ágyúzás márgyém folyt, hanem Ó-Szentiványon, és Szőregen, ezután pedig Szentiványon lángok emelkedtek. — Borzasztó látvány volt; — dél tájban Deszkből kezdettek a' füstgomolyok és lángok feltűnni, — és az égés estig tartott.

Elég a' hozzá, vitéz harcossaink egy része előbb Szőregget, csakhamar a' másik rész Szentiványt ostrommal bevette, az ellenséget küzte. — A' Vasa zászlóaljja Szentiványtól, — mint már többször hősileg viselték magukat, — négy az ostromnál halva maradt, 2 sebesülve lön. — Azt halljuk, — Theodorovics maga is Szentiványon volt, s négy lovas hintón szokott meg onnét, hol számára cserkoszoru nem terem.

Szőregről a' ráczság; — keverve horvátsággal ágyúval együtt Deszkre ugrott; — de seregeink utánuk nyomultak, üzőbe vitték, de őket utóérni mesterség lett volna; Deszk is lángok martaléka lön.

A' hív elmondhatjuk kívül több h. jában szakibeli nemzetesültünk van részéről, ho szokásból le volt látható el a' padlás Szent

jutott. — A' Kázmér ors. tűzérrel és bocsorokos, orr nélkül r. épen ott, ho rácz is elfo. ez elég arr.

Délut. mozgó nem pán illyenek comme il fa.

A' ha festői látván kan azt, a' vezetet sz macskáig — ha 'sat. dia. vasoknál sz nesen a' va gyancsak r. Deszkről ho a' várba kel veti.

A' ha délyel érke vencie Perc tisztek kísé meg, s a' v.

A' láng gelbek orrai Biztos

Makórol is e mult át a' határoreit ki Maroson át vereink utat esett el rész tatéren, 11 szép szuron

A' több 1000 mérő azután a' go ba boríták. gleiche Ber tanácsot, s zony erős e mützbe pan

Jövő t

megyünk. H

E' tud 's ugyanazo losan meg hogy a' rácz denütt hátra

Windis ban legujab leg a' magy miniflogva annak idején legujabban meglyett Aus látszik, mint mert ezt öb

Tudjuk gy, mellyel eszközközke nyakunkra t

A' bec lábón áll; mellyben kis realis értéke magyar nem E' felett a' h pot arra, ho jon. A' tősg hát kigondo darczzal ké

részelt az os metszőnek h. Az hog dolog, mert vabb ment, bankjegyekk rovást és ut sen nem fek jegyek érték ha ma holna ségben a' azért a' ha magyar ban alappal áldo landó bankj magukat ké

Egysze nak, kiket megbizott: P risz József;

A hivatalos tudósítás maga utján el fog menni; ez uttal elmondhatjuk, hogy a fent említett dicsően kimúlt Vasablieknek kívül több halottunk nincs. — Szőregnél egy tüzér lábát csembujában szakította el az ágyugolyó, ugyan itt két mozgó csapatbeli nemzetőr is megsebesített; Deszknél is csak egy sebesültünk van; egy 8-ik zászlóaljbeli is sebet kapott. Az ellenség részéről, hogy számos halottnak kell lenni, és sebesültnek, már szokásból lehet tudni; például Szentiványon az utcán 14 halott volt látható, Szőregen és Deszken is több; azután mennyi égett el a padlason, hova lövöldözés végett húzódtak.

Szentiványon három darab 3 fontos ágyú is birtokunkba jutott. — Az egyiket a sikon négy lóval együtt gróf Batthyány Kázmér orsz. biztos által vezényelt huszárság fogta el, 6 rúcz tüzérről és egy löszeres kocsiával együtt. — Lehet képzelni, a bocskoros, szürös tüzerek hogy néznek ki; hogy egyik közülük orr nélkül maradt, arról a huszár nem tehetett, miért volt orra épen ott, hová a huszár kardjával suhintott. — Még más három rúcz is elfogott. A többi Béba felé szaladt. „Idu másári!” s ez elég arra, hogy e' czudar faj a világból is kiszaladjon.

Délután 3 óra után vonult vissza a győztes sereg. A mozgó nemzetőrök pompásan viselik madukat. Szőregnél csupán illenek voltak, s Bene Lajos alezredek vezénylete alatt comme il faut tettek eleget kötelességöknek.

A hazatérőket látni, midőn a híd elvonultak, valami festői látvány volt. Bizony hoztak a mi nemzetőreink közül sokan azt, a mire őket a szerencse rávezette. A szarvánál fogva vezetett szőregi bikától kezdve — a tüzérlőtől megszaladt macskáig — marha, birka, sertés, butor, vasdarabok, apró marha sat. diadalként hirczoltatott Szegegre; birka, bárány a lovasoknál szép számmal; többnyire a requirált javakkal egyenesen a várbá kellett menni, s ezért sok ember és asszony ugyancsak rasonirosott. Például egy derék polgártárs egész Deszkről hozott fejen egy roppant hosszú festett padot, s hogy a várbá kellett vele sétálnia, elmondá, hogy inkább a Tiszába veti.

A hangászkar lelkesítő indulókkal fogadá a vidám kedéllyel érkező harcosokat, s midőn a szegediék mostani kedvence Perczel tábornok ur, a jeles Igmány alezredek és több tisztek kíséretében megérkezék, — roppant éljenek zendültek meg, s a várfalaitól és Tisza hajtóitól viszhangoztatva.

A lángok még este is pirosták a láthatárt; s a schwarzgelbek orrai pedig rettentetesen konyultak valának.

Biztos hír után még azt is tudjuk, miként ma a ráczokat Makóról is érte az isten ostroma. Onnet egy másik seregünk nyomult át a Maroson Banáthba, Kis Zomborból a pseudovajdaság határait küzdenő, ellenszögülés volt ugyan, s bajba került a Maroson átkelhetni, de ha isten velünk, ki ellenünk? s fegyvereink utat nyitának. Nagy csata volt, melyben egy szerkesztett el részünkről, a határorok közül 70 maradt halva a csataterén, 114 egy főhadnaggyal fogolylyá lón, ezenfelül 130 szép szuronyos fegyver jutott kezünkbe.

A többi grancsár futott, a merre tudott alsó Bánát felé. 1000 mérő buzát körülbelől embereink Makóra hordatának, s azután a gonosz szomszédáságnak véget vetendők, a falut lángba borították. De ugyan hát mit tegyenek egyebet? — adjanak a gleiche Berechtigungot példikálók kedvezéseiknek máskor jobb tanácsot, s ne olyat, hogy a magyart irták. God dam! e' bizony erős egy lezke, hanem a kinek nem tetszik, tessék Olmütze panaszra menni.

Jövő tudósításom máshonnan menend, mert holnap utra megyünk. Hiszem, örvendetes hírek írójá leszek.

E' tudósítások rendkívüli alkalommal érkeztek hozzánk s ugyanazon alkalom által esett tudomásunkra ama még hivatalosan meg nem jött hír, hogy a' micink Zentát bevették, s hogy a' rácz haramiak és a' velök szövöttekett császáriak mindenütt hátrálnak Bácskában.

Osztrák becsületesség.

Windischgraez herceg, a' nagy világhódító, (kiről azonban legujabban hitelesen tudjuk, hogy a' magyar ügyek s főleg a' magyar hadsereg magaviselete nagy szegyet ütött fejébe, minélfogva már szükségesnek is látta készületeket tenni, hogy annak idején egy Flankenbewegung által hazánkban (elillanhaton) legujabban ismét kitünő jelét adá azon iparlovagi szellemnek, mellyet Austria ezen egész téli táborozásával tanusított. Ugy látszik, mintha nem is annyira Magyarország meghódítását, — mert ezt ők magok is lehetetlenek kezdik tartani — mint a' rablás és zsebelés nemes mesterségét tüzték volna ki feladatukul.

Tudjuk, hogy Austriának a' statusadósság volt első ürügye, mellyel Magyarországra belékölti igyekezett. Lássuk, minő eszközökhöz folyamodik most, hogy ezen adósság egy részét nyakunkra tukmálhassa.

A' bécsi bank és az osztrák kormány hitele kétségbeesett lábon áll; papírjainak értéke abban az arányban szállt alá, mellyben kiszült, hogy e' gazul csinált adósságnak majdnem semmi realis értéke nincs, és mellyben fogyott a' valószínűség, hogy a' magyar nemzet szűz vállaira fogna venni egy részét ezen tehernek. E' felett a' háború s főleg a' beháboru nem a' legalkalmas állapot arra, hogy a' különben is ingatag alapu hitel megszilárduljon. A' tősgyökeres lovagszellemtől Windischgraez herceg tehát kigondolt egy módot, miszerint még azon esetre is, ha kudarczal kellene hazánkban megugrania, nyakunkba róhassa egy részét az osztrák statusadósságnak, melly mód akármily zsebmetszőnek becsületére válnék.

Az hogy a' magyar bankjegyeket eltiltotta, nevetséges dolog, mert ezzel csak értéküket nevelte. De ő hercegsége tovább ment, s azt rendelte, hogy a' magyar bankjegyek osztrák bankjegyekkel váltassanak be, s ebben fekszik a' magyar megróvást és utálatot érdemlő ocsmány gazság. Ebben természetesen nem fekszik más czél mint, hogy az értéktelen német bankjegyek értékes magyar bankjegyekkel legyenek felcserélve, s ha ma holnap egy kis devalvatio történnék Bécsben, a' vesztésében a' magyar népek is legyen része. Figyelmeztetjük azért a' hazai közönséget, hogy e' kelepészétől óvakodják, s magyar bankjegyeit, mellyeket a' magyarok istene szilárd hitelalappal áldott meg, ne adja a' maholnap semmi értékűvé váló bankjegyekért, nehogy annak idején a' kárvallottak önmaguk: kényszerüljenek vádolni.

Egyszersmind közöljük neveit azon elvetelt honárulók, kiket Windischgraez e' bankjegy beváltást operatioval megbízott: Pozsonyban ifj. gr. Zichy Ferencz; Nyitraiban Vietorisz József; Trencsinben Pongrácz Gáspár; Arvában b. Révay

György; Liptóban Vietorisz László; Turócban b. Révay György; Zólyomban Osztróluczy Miklós; Barsban idős b. Majthényi László; Komáromban gr. Károlyi Lajos; Hevesben gr. Forgács Antal; Tornában Péchy Manó; Szepesben ugyanaz; Sárosban Hedri Ernő; Abaujban Roskoványi Gábor; Baranyában ifj. Majláth György; Tolnában Döry Gábor; Somogyban Czideri László; Zalában a' megyére nézve Fiáth Ferencz és Muraköznek Simunich; Veszprémben Fiáth Ferencz; Sopronyban Rohonczy Ignác; Vasban ugyanaz; Mosonyban gr. Zichy Bódog; Győrben ugyanaz; Esztergomban Andrássy József; Hontban Luka Sándor; Nógrádban ifj. b. Majthényi László; Pestben és a' Jászkunsgában a' híres Babarczy Antal; Pestvárosában Havas József, Fejérbén Gaál Edvárd, Gömörben ifj. b. Majthényi L.

Ezek azon urak, kik oly szolgálai készséggel ajánlkoztak a' rablófőnöknek segédkezet nyujtani a' magyar nép kifosztására. Mi ismételve csak arra figyelmeztetjük a' népet: ne adja magyar bankját német bankóért, vagy magának tulajdonítsa, ha későbbben kárát vallandja.

AUSTRIA.

Az új alkotmányi oklevélnek, mellyel Ferencz József „hü népeinek” egy éves szabadsági tusait egy csapással meghiusítani vélte, a' Pesther Zeitung hivatalos rovatában, az általunk már közölt manifestumon kívül, két oklevél van elébe bocsátva; az egyik olyan habeas corpusacta-féle akarna lenni, melly azonban csak gúnyirat minden szabadságra, s melly úgy látszik, az austriai császárság és Austria népeinek alapstatutumát képezi; a' másik pedig egy az összes ministerium által kiadott nyilatkozvány, mellynek czélját s értelmét igen bajos kivenni, melly azonban úgy látszik, egy részről hálálkodás akar lenni azért, hogy ő felsége népeit politcailag megsemmíteni kegyeskedett; más részről meg borzasztó dolgokkal fenyegeti azokat, kik e' gyönyörű tervek foganatjának útját állani merészlenék.

Az érintett okiratok ime következnek:

„Mi Isten kegyelméből első Ferencz József austriai császár sat. sat. Az austriai császárság alább megnevezendő koronátartományaira nézve, nevezetesen: az ausztriai hercegség az Enns folyón innen s túl, Salzburg hercegség, Stajer hercegség, Karintia s Krain hercegségekből álló illiriai királyság, Görz és Gradiska hercegséget grófság, Istria ha t a r g r ó f s á g, Triest városa s környéke hercegesített Tyrol és Vorarlberg grófság, Csehország, Morva ha t a r g r ó f s á g, alsó s felső sziléziai hercegség, Gallicia és Lodomer országok, Auschwitz és Zátor hercegségekkel, Krakó nagyhercegség, Bukovina hercegség, végre Dalmátországra nézve ezen tartományok lakóinak az általunk elfogadott alkotmányos statusforma által hízított politikai jogok elismerésére s védelmére, ministeriancunk javaslatára a' következőket rendeljük.

1. §. A' tökéletes vallásszabadság, s hitvallás házi gyakorlatának joga mindenkinek biztosítatik. A' polgári s politikai jogok élvezete a' hitvallásitól független, azonban a' statuspolgári kötelességek hitvallás által csorbát nem szenvedhetnek.

2. §. Minden törvényesen elismert egyház s vallási társulatnak joga van közös s nyilvános vallásgyakorlatra, ügyeit önállólag rendezni s igazgatni, a' vallási, oktatási s jótékonyági czélokra rendelt intézetek, alapítványok s tőkék birtokában marad, de mint minden társulat az álladalom köztörvényeinek alá van rendelve.

3. §. A' tudomány és oktatás szabad oktatási s nevelési intézetek alapítására s az azokban oktatásra minden statuspolgár, ki ebbeli képességét törvényes módon hebizonyítani képes, föl van jogosítva. A' házi oktatás illy korlátok közé nem szorítatik.

4. §. Általános népképepeztől nyilvános intézetek által leend gondoskodva s pedig oly országrészekben, hol vegyes népesség lakik akkint, hogy oly néptörzsek is, mellyek kevesbségben vannak, nyelvök művelésére és kiképezésére minden megkivántató eszközökben részesítenének. A' népiskolákban vallásoktatást az illető egyház vagy vallástársulat intézendő el. Az oktatás- és nevelésügy fölött az állodalmat illeti a' főfelügyelet.

5. §. Mindenkinek joga van véleményét szóval, írásban, nyomtatásban vagy képes előadásában szabadon nyilvánítani. A' sajtót nem szabad cenzura alá vetni, hanem a' sajtóbeli visszaélések ellen visszatartó törvény fog hozatni.

6. §. A' kérelmezési jogot mindenki gyakorolhatja. Többször aláírású kérelmezések, egyedül hatóságoktól s törvényesen elismert testületektől keletkezhetnek.

7. §. Az austriai statuspolgároknak joguk van összegyülekezni s egyleteket képezni, a' mennyiben a' gyülekezet vagy egyesület célja, eszközei vagy módja nem törvénytelenek vagy az állodalomra nézve veszélyesek. Ezen jog gyakorlata, nem különben a' föltételek, mellyek alatt társulati jogok nyertnek, gyakoroltatnak vagy elvesztetnek, törvény által fognak meghatározatni.

8. §. A' személyszabadság biztosítva van. Valamely egyén elfogatása pedig, kivéven a' tetteni kapatás esetét nem történhetik másképp, mint okokkal támogatott parancs erejénél fogva, melly csak bírótól, vagy törvényesen bíróságot gyakorló hatóságtól adathatik ki. Minden illy elfogatási parancs az elfogottnak elfogatásakor azonnal, vagy legkésőbb 24 óra alatt kézbesítendő.

9. §. A' közbátorságra ügyelő hatóság mindenkit, kit elfogat 48 óra alatt szabadon bocsátani vagy az illető bíróságnak átadni tartozik.

10. §. A' házi jog sérthetlen. A' lakmotozásnak s a' papírok kutatásának vagy lefoglalásának csak törvényesen meghatározott esetekben s formák közt van helye.

11. §. A' levéltitok megsértése tilos, s a' levelek lefoglalása csak háború eseteiben vagy bírói parancs alapján történhetik meg.

12. §. Háború esetében vagy belzavarok alkalmával a' főlebb elősorolt 5 egész bezárólag 11. §§. határozatai ideiglenesen s egyes helyeken fölfüggeszhetők. Eziránt részletesebben külön törvény határozandó.

13. §. Ministeriancunk megbizatik, hogy ezen határozatok életbeléptetésére addig is, mig az organicus törvények által eszközölthetnek, ideiglenesen kibocsátandó rendeleteket tervezzen és szentesítés végett előnkbe terjeszzen. Kelt Olmütz királyi fővárosunkban mart. 4. 1849. Ferencz József m. k. Schwarzenberg. Stadion. Krausz. Bach. Cordon. Bruck. Thinnfeld. Kulmer.

Ő felsége kegyeskedett mai napon Austria népeit alkotmányjal megajándékozni s az ugyanakkor kelt nyilatkozma-

nyában azon okokat előterjeszteni, mellyek ő felségét e' lépésre bírták. Ezen alkotmány által nagy hazánk egy egészszé egyesítették, s így ama mű létre hozatik, mellyet ő felsége mult évi dec. 2-dikáról kelt első nyilatkozmányában legfőbb feladatául kijelölt. A' kor igényeinek megfelelő szabad intézmények megállapítása által, végre a' népeknek Ferdinand császár ő felsége által biztosított s Ferencz József fejedelmünk által megerősített szabadságok s jogok valósággá leendnek; az országos hatalmak megállapítása s hatalomkörük megszbása, az álladalmi viszonyok szabályozása által bevégeztetni céloztatik ama nyugtalan, ingatag forradalmi állapot, mellyben Austria már egy év óta van, s melly, ha még tovább tart, a' népek politikai, szellemi és anyagi jólétét romlással fenyegeti. E' fontos és komoly pillanatban a' hatóságok szent kötelessége, inkább mint valaha magas hivatásukat szem előtt tartani. Szoros tiszük egész tevékenységüket és legkomolyabb törekvésüket oda irányozni, hogy a' törvények ereje teljes mértékben visszaszereztessek, kötelességök a' rend s törvény ellenségeivel határozottan szembe szállani s ez által a' statuspolgároknak a' valódi szabadság háborítatlan élvezetét biztosítani. Kötelességök öntudatában és megértésében kell a' hatóságoknak föltalálni az eszközöket, miszerint hivatásuknak, minden esetben s teljes mértékben megfeleljenek. Minden törvényhatóságnak föladata leend: oktatni a' kétkedőket és azokat, kik félre értés vagy halfőlfogás miatt ingadoznak; hatályosan utbaigazítani az elcsábítottakat, erélyesen föllépni azok ellen, kik másokat elcsábítani és a' törvény ösvényéről eltéríteni merészkednek; szigorral eljárni minden törvénytelenség, törvény elleni szegülés vagy törvényes hatóságai ellenkedés irányában. A' ministerianc egész erélylyel és hatalmában áll minden eszközökkel oda működendik, hogy mindenki, kinek kezeibe kormányhatalom adatott, kötelességét teljesítse; nem szabad s nem fogja soha tűrni, hogy a' hatóságok kötelességeik teljesítése körül kételkedők vagy ingadozók legyenek; sőt egész szilárdsággal követelendik, hogy föladatukat megfejtsek. De hasonlókép tartoznak a' korona minden szolgálai s minden hatalmukban levő minden eszközöket megragadni, hogy egy összemunkálás által az ország megnyugtatásának nagy czélja, a' népjólét előmozdítása, az új alkotmányos intézmények megővése, életése és szilárdítása elérjék. A' ministerianc azon szilárd s benső meggyőződésben él, hogy a' hatóságok hatalmában áll a' csendet, rendet, békét s törvényességet fenntartani; Austria alkotmányos intézeteinek érvényt s a' törvényeknek tekintélyt szerezni; de e' meggyőződés egyszersmind kötelességét teszi, minden statusszolgákat működésükért szigorú személyes felelősségre vonni s ismételve ezen nagy perczben egész komolysággal azon fölhívást intézni hozzájuk, hogy kötelességeiket szilárdul s pontosan teljesítve, híven s változatlanul ragaszkodjanak azon alkotmány alapelveihez, mellyet ő felsége legkegyelmesebb császáruk népeinek adni kegyeskedett. Olmütz, mart. 6. 1849. A' ministerianc: Schwarzenberg, Stadion, Krausz, Bach, Cordon, Bruck, Thinnfeld, Kulmer.

Az austriai császárság birodalmi alkotmánya.

I. Fejezet.

A' birodalomról.

1. §. Az austriai császárságot következő koronatarományok képezik: A' austriai főhercegség az Enns folyón innen és túl, Salzburg s Stajer hercegségek, Karintia s Krain hercegségekből álló illiriai királyság, Görz és Gradiska hercegesített grófságok. Istria határgrófság, Triest város környékével, Tyrol, s Vorarlberg hercegesített grófságok, Csehország, Morva határgrófság, alsó és felső sziléziai hercegség, Gács- és Lodomerországok, Auschwitz és Zátor hercegségek, Krakó nagyhercegség, Bukovina hercegség, Dalmát, Horvát s Tótországok a' horvát tengerparttal, Fiume városa s vidéke, Magyarország, Erdély nagyfejedelemsége a' százföldet betudva s vissza bekebelezett Kraszna, Középszolnok és Zaránd megyékkel, Kövárvidékével és Zilah városával a' katonai határszélek és a' lombardvelencei királyság.

2. §. Ezen koronatarományok képezik a' szabad önálló, oszthatlan s fel nem osztható alkotmányos austriai örökös monarchiát.

3. §. Bécs a' császári birodalom fővárosa s a' birodalmi hatalom székhelye.

4. §. Egyes koronatarományoknak önállóságuk azon megszorításokkal biztosítatik, mellyek ezen birodalmi alkotmány által állapítatnak meg.

5. §. Minden néptörzs egyenjogu s minden néptörzsnek sérthetlen joga van nemzetisége s nyelve megóvására és ápolására.

6. §. A' birodalom s egyes koronatarományok határai egyedül csak törvény által változtathatók meg.

7. §. Az egész birodalom egy közös vám- s kereskedelmi területet képez. Belvámok semmi szín alatt be nem hozhatnak, s hol azok a' birodalom egy részeiben jelenleg fennállanak, azok megszüntetése minélelőbb eszközöndő. Egyes helyek vagy tartományok kikülönzése a' vámterületből, vagy idegen tartományok bekebelezése a' birodalmi hatalomnak tartatik fen.

8. §. A' császárság s egyes koronatarományok czimeit s színeit megtartatnak.

II. Fejezet.

A' császárról.

9. §. A' birodalom s minden egyes koronataromány koronája, a' practica sanctio s az austriai házi rend értelménél fogva, örökösödés által a' habzburg-lotharingiai házat illeti.

10. §. A' trónörökös nagykorúsága fölötti házi törvények rendeletei, továbbá a' gyámság vagy kormányzóság behozatala fölötti rendeletek épségben maradnak.

11. §. A' császár eddigi czimehez még a' krakói nagyhercegi s bukovinai hercegi czimet veendő.

12. §. A' császár mint austriai császár koronázatik meg. Ez iránt bővebben külön alapszabály határozandó.

13. §. A' császár koronázás alkalmával az alkotmányra megesküszik; ezen esküt utóai is koronázáskor és a' kormányzók kormányzóságba léptékkor letendik.

14. §. A' császár személye szent, sérthetlen s felelősségre nem vonható.

15. §. Az összes fegyveres hatalom fölötti főparancsnokságot vagy személyesen vagy vezéreit által a' császár viendi.

16. §. A' császár határoz a' béke s harc fölött.

17. §. A' császár fogad el s küld követeket, és szerződik az idegen hatalmasságokkal. Ha a' szerződések által a' birod-

lomra új tervek rovatnak, azok pontjaihoz az országgyűlés be-
leegyezése szükséges.

18. §. A császár hirdeti ki a törvényeket, 's bocsátja
ki az illető rendeleteket. Minden rendelet egy felelős miniszter
ellenjegyzésével leendő ellátandó.

19. §. A császár nevezi ki 's bocsátja el a minisztereket;
's töltsön be a statusszolgálat minden ágaiban a hivatalokat, 's
adományoz nemességet, rendeket 's kitüntetések.

20. §. Az egész birodalomban a császár nevében szol-
gáltatni ki az igazság.

21. §. A császárt illeti a kegyelmezés, büntetés, enyhítés
és közbocsánat joga.

22. §. A pénzverési jog a császár nevében gyakoroltatik.

III. Fejezet.

A birodalmi polgárjogról.

23. §. A birodalom minden népei számára csak egyáltal-
ános austriai polgárjog létezik. Birodalmi törvény határozandó
ja el, milly feltételek alatt nyerhetni, gyakorolhatni 's veszt-
hetni el az austriai birodalmi polgárjogot.

24. §. Egy koronatarományban sem szabad különbségnek
lenni egy és más koronataromány lakói között a polgári vagy
fenyítő jogok gyakorlata, az igazság kiszolgáltatása vagy a
közterhek viselése körül. Valamennyi austriai koronataromány-
nyok illetőségeinek törvényes erővel bíró ítéletei mindenütt ér-
vényesek 's végrehajthatók.

25. §. Az egyéni szabadsághoz a birodalom határain be-
lül legkevesebb sem korlátoztatik. A kivándorlási szabadság ál-
lamladalmilag csak a katonasági kötelesség által korlátoztatik.

26. §. Minden rabszolgai, jobbgyai és úrszolgálati viszony
mindenkorra megszüntetik. Az austriai földre vagy austriai
hajóba való belépés minden rabszolgát szabadá teszi.

27. §. Minden austriai birodalmi polgár a törvény előtt
egyenlő, 's egyenlő személyes bíróság alatt áll.

28. §. Nyilvános hivatalokra és statusszolgálatokra min-
den, ki azokra alkalmas, egyenlő képességgel ruházatik föl.

29. §. A tulajdon a birodalom oltalma alatt áll, 's azt
csak a közjótét tekintetéből, 's csak kárpótlás mellett lehet a
törvény korlátai közt megszorítani vagy elvenni.

30. §. Minden austriai birodalmi polgár a birodalom min-
den részeiben szerezhet fekvő vagyont, nem különben minden
törvényesen megengedett iparágot gyakorolhat.

31. §. A vagyon szabad átköltözése a birodalom hatá-
rain belül semmi korlátok közé nem szorítottatik. A külföldre
szállítandó vagyonért járó költözési bér, csak a viszonyosság al-
kalmazása szerint vételhetik föl.

32. §. Minden jobbgyai vagy úrbéres viszonyból vagy a
megosztott vagyon színe alatt fekvő birtokon levő tartozás vagy
kötelezettség megváltható, 's jövedőre, valami vagyon osztá-
sákor a fekvő vagyont meg nem váltható tartozással terhelni
nem szabad.

IV. Fejezet.

A községről.

33. §. A községnek következő alapjogok biztosítottak:

- a) Képviselőnek választása;
- b) új tagok felvétele a községbe;
- c) ügyei önálló kormányzása;
- d) kétségei eredményeinek nyilvánítása 's rendesen
e) képviselői tanácskozásainak nyilvánossága.

A községek ezen alapjogainak részletes meghatározása
's különösen a községbei fölvetel föltételei a községi törvények-
ben foglaltatnak.

34. §. A kerületi 's megyei községek közös belügyeik el-
intézése körüli szerkezete, külön törvény által határozatik meg.

V. Fejezet.

A tartományi ügyekről.

35. §. Tartományi ügyeknek nyilvánítottak:

- I. Minden rendeletek, mellyek
1. a tartományi földmívelést,
2. a középítményeket, mellyek országos költségből fe-
deztetnek,
3. a tartományban levő jótékony intézeteket,
4. a tartomány költségvetését és számadás adásait illetik;
még pedig ugy
a) a tartomány jövedelmeire nézve, mellyek a tartomány
vagyonának kezeléséből, b) a tartomány céljaira kivett adóból
és a tartomány hitelének felhasználásából folynak; valamint
b) a tartománynak, mind rendes mind rendkívüli kiadására
nézve.

II. Ama részletesb rendeletek, mellyek a birodalmi törvé-
nyek határain belül.

- 1. a községi ügyekre;
- 2. az egyházi és iskolai ügyekre.
- 3. az előfogatokra, továbbá a sereg élelmezésére 's be-
szállásolására vonatkozóknak; végre

III. Azon tárgyak fölötti intézkedések, mellyek birodalmi
törvények által a tartományi hatalom hatásköréhez utasítottak.

VI. Fejezet.

A birodalmi ügyekről.

36. §. Birodalmi ügyeknek nyilvánítottak:

- a) minden az uralkodó császári házat 's a korona jogait
illető ügyek;
- b) a birodalom 's minden érdekeinek a népek joga sze-
rinti képviselése, különösen az idegen álladalmakkal szerződés-
sek megkötése körül;
- c) az álladalom és egyház közötti viszonyok;
- d) a felsőbb közoktatás ügye;
- e) az összes hadügy szárazon 's tengeren;
- f) a birodalmi háztartás, ide értve a koronajavakat 's bi-
rodalmi uradalmakat, mellyek alatt az eddig ugynevezett közál-
ományi, kamarai és kincstári javak értendőnek; a birodalmi bá-
nyák, birodalmi monopoliomok, birodalmi hitel 's minden biro-
dalmi célokra használt vámok 's adók;
- g) minden ipar- 's kereskedelmi ügyek, ide értve a hajó-
zást, vámokat és bankokat, pénzverést 's bányákat, nemkülön-
ben a mértékű és súly szabályozását;
- h) a birodalmi közlekedés vízen és szárazon, u. m. vas-
utak, posta, telegrafok, egyáltalában minden országos épít-
mények.
- i) minden a birodalom belbátorsága megóvását illető intéz-
kedések 's rendszabályok; végre
- k) minden olly ügyeket, mellyek a birodalmi alkotmány
vagy birodalmi törvények által nem nyilvánítottak tartományi
ügyeknek. (Vége köv.)

FRANCZIAORSZÁG.

Midőn a múlt év végén Bonaparte Lajost hatodfél millió
szavazat a francia köztársaság elnöki székébe ülteté, a XIX-

dik század leghíresebb diplomatája, az ősz Metternich, elmoso-
lyodott a februári forradalom illeten végződésén, 's felkiáltott:
'meglátszott, a köztársaság sorsa Franciaországban újra az
leendő, mely volt néhány évtized előtt idősb testvéreé!'

Azonban ugy látszik, a sors egészen oda dolgozik, hogy
az öreg urat és a véleményében osztozókat most az egyszer
meghagydotolja. Miről hogy meggyőződünk: tekintsük kissé kö-
zelebről a franciaországi eseményeket, miken végig pillantá-
nunk ezúttal annyival inkább sem lesz fölösleges, minthogy új év
óta a kellő adatok kezünkél nem léte miatt, a francia viszo-
nyokról vagy épen semmit, vagy csak összefüggetlen apró töre-
dékekben közölhetünk némiéket olvasóinkkal.

Hogy magunkat annál biztosabban tájékozhatassuk az alább
elmondandókra nézve: először is ismernünk kell a körülménye-
ket, mellyek Bonaparte Lajost a praesidens székébe emelték.

Nem kell felednünk, miszerint a francia nemzet charac-
terében ép olly kitünő vonás a dicsőség-mint a szabadság
utáni vágy; sőt ez utóbbit, miként a történelemből látjuk,
kész ollykor alárendelni is az elsőnek. Napoleon jármától még
most is fáj talán a nép nyaka: és mégis sohajta emlékezik visz-
sza a korra, mellyben ő uralkodék, mert a császári sas fénye
átagyogta egész Európát, 's mert alatta nagy, hatalmas és dic-
sős volt a francia hazája, millyen azelőtt még soha nem.

'S csuda-e, ha midőn e világámulta geniének unokaöcs-
csét a nép megpillantá: eszébe jutott a hős nagybátyja, eszébe
Franciaország alatt virágozott dicsősége, 's rokoszenvennel
ölelé magához az együgyűbb rész, mely azt hívé, hogy a név-
vel együtt a talentumot is lehet örökíteni.

Ezek tevék Bonaparte Lajos választóinak egy részét, kik
azon hitben szavaztak rá, hogy ő is, mint nagybátyja, harczban
keresi és szerzeni meg saját és nemzete dicsőségét, 's hogy a
francia név nagy és tekintélyes lesz újra, mint volt Napoleon alatt.

Másik, de csekély része a választóknak antirepublicanu-
sokból állott, kik az udvari nap sugárinál szeretnek melegedni, 's
ismervén a választandónak nagyra vagányt, remélték, hogy a
legelső adandó alkalommal fejére teendí a koronát.

Igen nagy szerepet játszott még, harmadik részről, e
választásnál a kordeskedés is. Emisariusai voltak Bonaparténak,
kik hivatalnyerés reményében apostokodtak részére a vidéke-
ken, a szokásos ígéretekkel hódították pártjára a könnyműveket.

Idő számítandók negyedszer azon republicanusok, kik sa-
ját jelöltjöknek nem remélvén többséget, bizonyos utógondolat-
tal, a szabadságért harczoló népeknek nyújtandó segély utó-
gondolatival, szavaztak Bonaparte Lajosra.

E négy elem összeműködéséből származott azon hatodfél
millió szavazat, mellyet a bonapartisták „általános bizalom“ je-
lének neveztek. 'S ekkor még tán nem is egészen helytelenül,
mert valóban, ha nem épen ösztinte bizalmat is, legalább reményt
költött Bonaparte Lajos személyéhez, egyik rész ugy, miként a
másik. E remények azonban, csak jégre rajzolt kép valának, mit
a hatalomra jutott elnök magaviselete mihamar letörölt. Az
„em ber“ Bonaparténak hívók, a „praesidens“ Bonaparte-
tában irtózatosan csalódnának.

Legelső lépésével, midőn Odillon-Barrot-t nevezé a ca-
binet elnökeül, elégtelenség magvát vetete el a nép közé.
A Barrot által választott többi miniszterek (Drouyn de Lhuys,
Maleville Leo, Balhiers, Tracy, Falloux, Faucher Leo, Bixio,
Passy) sem valának a forradalom emberei.

De még inkább követendő politikájának vesze-
delmes iránya abból, hogy Changarniert, Bugeaudot, és a kato-
naság többi tiszteit jó előre lekötélték magának, hogy adandó
alkalommal fegyveres segélyekre számolhasson.

A megyékbe azokat nevezteté főispánokká, kik elnökvá-
lasztások főfő kortesek voltak az ő részére, 's midőn később a
nemzeti gyűlés és miniszterek közt nyílt ellenségeskedés ütött ki,
ezen mondvá csinált főispánok által készített reclamatiókat a
megyékben, mellyek a nemzetgyűlés fölőslását követelék. Így
akarván elérni, hogy a képviselők ellenörködésétől megszaba-
dulva, az újabb nemzetgyűlés összehívására szabadon tehessen
mindent, a nélkül, hogy valaki keze alá szólhasson.

Később a parisi clubbokat, világos törvény ellenére be-
záratla, melly tette iránti elégtelenség a nép és mozgó őrs-
reg soraiban január 29-kén fölélmés alakban tört ki; de Chan-
garnier a forrongást rögtön elnyomta. Maga Bonaparte Lajos is,
népszerűséget vadászni-e, vagy bátorságot mutatni? két tisz-
tisétében megjelent a forradalmi téren; de a nép: „à bas
les royalistes! à bas le ministère! à bas Changarnier! vive la
republique!“ kiáltásokkal fogadá.

A nép és mozgó őrség eme kitörése azonban csak víz volt
a Bonaparte Lajos malmára, mert másnap mindjárt több mint
200 demokratát fogatott be azon ürügy alatt, hogy egy vesze-
delmes összeesküvést fedezett föl, mellynek elnyomása végett
kell eltennie láb alól a fölzádókat.

Január 30-kán Ledru Rollin ötvened magával egy vádira-
tot adott be a nemzeti gyűlésnek, melly szerint: „azon okból,
mivel a ministerium a polgárjogot és népfőnség alapelvét meg-
sértvén, nyilvános jelét adta antirepublicanus politikájának; to-
vábbá, az egyesülési jog természetben gyökerezett és a fran-
cia köztársaság alkotmányában is megitt, szentesített jog le-
vén: a clubbok bezáratása által olly büntényt követett el a mi-
nisterium, melly az alkotmány 8. és 51. §-nak világos meg-
törést: támaszkodva az alkotmány 68-dik pontjára, melly a mi-
nisterium minden tetteikért felelősséget szab: kívánják alólírott
nisteriumok a ministeriumnak vád alá helyezését, törvény elbo
állítását, 's az alk. 91. § értelmében bűnhődését.“

A kabinetnek illy bevádolása (bár a kicsinált többség azt
a szőnyegről leszorította) jeladás volt, miszerint itt az ideje
vagy lemondani, vagy erőszakkal is használni a kezébe adott
hatalmat. Odillon Barrot az első akarva, egy kis változást vala
ministeriumában tencdő; de Bonaparte határozottan nyilatkozott,
hogy maradni fognak együtt, 's minden erejüket összevetik a
rend helyreállítására.

Rateauval a nemzeti gyűlésben újra indítványoztatták a
képviselők szétosztását, de ezét nem értek, mert a nemzet-
gyűlés kimondta, hogy helyét mindaddig el nem hagyja, míg 1.
a kormánytanács, 2. a választások, 3. a felelősség, 4. a bud-
get felett nem határozandó.

A provinciákban megkísértették a clubbok becsukatását,
de ezt is sikeretlenül, mert a végrehajtást a nép hatalmas de-
monstratiókkal majd mindenütt ellenzé.

Az elégtelenedő mozgó őrsereg egy részét lefegyve-
rezték, más részét szét küldötték Bordeauxba és Marseillébe;
Parisban Changarnier új mozgó őrséget alakítván, melly ha szük-
ség lesz reá, majd ugy tánczoljon, miként a tábornok akarja.

Bugeaud elutazott az alpesi seregekhez, hogy ott a ke-
delyeiket előkészítse, 's ha a szükség ugy hozza magával, Páris

ellen vezesse katonáit. Bourgesban mondott beszéde, leplezetlen
föltárasa Bonaparte Lajos és kormánya szándékának. A tisztel-
kedő katonai és polgári hatóságok előtt következőleg szóló Bu-
geaud tábornagy.

„Uram! ha van valami, mi a jelen belzavarok közt vi-
gasztalásomra szolgálhat, ugy bizonyosan azon alkalom az,
melly engem ide vezetett, 's megismertetett az ószerű nemes
Bourges városával, mellynek nevéhez a történelemben olly szép
emlékek vannak csatolva, és melly annyi viszontagságok dacára
is, szokásait, hagyományait 's erényeit fenntudá tartani. Midőn
megértettem, hogy a polgári hatóságok, a nemzetőrség és had-
sereg főtisztei látogatásukkal akarnak megismerkedni, ohajtottam
mindnyájokat együtt fogadni, jelöl azon benső összeköttetés-
nek, mellynek jövőben mind-n jó polgárok közt uralkodnia kell.
Urak! ezen egység soha sem volt szükségesebb. Önök maguk
átlátják, mikép a pártok nem hagytak fel bűnös terveikkel, sőt
remélik a hatalmat megszerezhetni, 's Franciaországra örül-
tök eszméiket ráolthatni. De mi rendet fogunk szerezni. Le-
hetetlen, hogy azon érte mes és becsületes polgárok, kik a tör-
vények uralmának fenntartását akarják, végre ne győzedelmes-
kedjenek ezen esztelenek felett, kik Franciaországot veszélybe
akarják dönteni. A mi engem illet, én minden erőmet 's
életem hátralevő részét arra szentelend-m, hogy önökkel
a társadalmi rendet óltalmazzam; nem valami kivált-
ságos osztály kizárólagos érdekében, hanem ellenkezőleg
mindenek, szüntogy a gazdagok mint a szegények érdeke-
ben; sőt még inkább a szegények mint gazdagjokban,
mivel ezen zavarok, mellyek a munkát mindenütt megakasztják,
ártanak ugyan a gazdagok jólétének, de legalább a létezési
eszközöket nem veszik el tőlök; míg ellenben a dolgozó osztá-
lyokat, mellyek napi munkájukból élnek, kétszeres teherrel
nyomják. Ennélfogva ugy hiszem valódi patriotizmust mutatok,
midőn magamat a rend ügyének (?) szenteltem. Urak! egy
nézet terjedt el egész Franciaországban, mellyhez egész lel-
kemből járulok, nevezetesen: hogy jövőben a megyék többé ne
hódoljanak a parisi pártok zarnökságának. Nem, többé nem
szabad tűrnünk, hogy egy ökönyi Catilnak, hogy néhány ezer
haszontalan vagy elcsábított emberek, akarjokokat az ország
roppant többségére erőszakolják. En részemről szilárdul el va-
gyok határozva, hogy ha (mi ugyan lehetséges) Párisban a ve-
res köztársaság csak egy napig is győzelmes lenne, 's ha sike-
rülne neki a köztársaság elnökét megkötölni: mindazoknak
előkre állók, kik követni akarnak a társadalmi védelmére. Igen
urak! én egyike leszek az elsőnek, habár csak négy ember 's
egy káplár marad is velem; 's meg vagyok győződve, hogy
Franciaország minden pontjairól a jó és bátor polgárok hoz-
zánk csaladkozának (?) Azt reméltem urak, hogy önök kö-
rében maradhatok, mivel jelen körülmények közt városukat leg-
alkalmasabb pontnak tartám, az alpesi sereg mozdulatainak ve-
zetésére. Azonban a kormány előlegesen Lyonot jelölté ki fő-
hadiszállásomul, 's engedelmességgem kell neki. De Lyonból
is szüntelen Páris felé fogok nézni, 's ha szükséges lenne hogy
az alpesi sereg 's a tartományi nemzetőrség élén (?) Párisba
nyomuljak: akkor remélhetjük, hogy ez uttal isten segélyével
a rend ismét helyre fog állitanni, nemcsak néhány perczre mint
eddig, hanem örökre.“

Ugyan illy szellemben beszélt Bugeaud Lyonban is a ha-
tóságok és katonaság előtt.

A nemzetgyűlés észre vette a nyulat, melly a „ren d“
thémára épített eme variatiók bokrában lappangott. 's a bal ol-
dal kemény hangon kért Odilon Barrotól fölvilágosítást; ki
azonban ugy el csürte eszavarta a tábornagy szavainak értelmét,
hogy az interpellatióknak semmi komolyabb eredménye nem lön.
E közben —
A republikánusok ugy, mint a bonapartisták nem szün-
tek meg érdekeik mellett mozogni.
A ministerium a nemzetgyűlést gyalázó czikkeket kül-
dött szét köre metszve a megyékbe, mindenfelé 's minden mó-
don bujtogatott a képviselők ellen.
Az elnök meghagyta a főispánoknak, hogy adjanak ren-
deletet a megyéjökbeli községek mairejeinek, miszerint a sa-
badagságokra veres sűvegeket rakni, vagy veres zászlókat kitűz-
ni ne merészeljenek. E tilalom a népet még inkább ingerlé, 's
a parancsnak engedelmességgel egyáltalában nem akart. A kor-
mány a makacsok iránt szigorúan lépett föl, 's azon községek
mairejeit és tanácsát, hol a szabadságfák fölékesítése meg-
engedtetett, hivatalaiból lerakatta.

Illy tettei a kormánynak, okvetlenül kellett hogy maguk
után vonják az elmaradhatlan visszahatást. Az elégtelenség
szülte zavarok, a forradalom évnapiján, február 24. ütöttek ki.
Clamecy, Toulouse, Auck, Dijon, La Guillotier, Rhone és Drome
megyék, Carcassonne, Uzès, Narbonne, Bordeaux, Boulogne és
több helyek, komoly kitérésnek lönnek színhelyei. Párisban is
csak katonai erő közbelépése gátolá meg a zavarokat.

Azon körülmény pedig, miszerint Versailles és St. Denis-
ben újabb 80 ezer katona számára készítenek helyet, kik a
Párisban csend fenntartása színe alatt fognak beszállásoltatni;
továbbá hogy a nemzetőrség több helyit lefegyvereztetett és
szétosztott, folytonosan növeli a kedélyek forrását, 's minden
kétségen felül Franciaország e perczben egy újabb forrad-
lomnak áll előlészén.

A februári forradalom egyik célja volt: felelős alkotmá-
nyos kormányt biztosítani Franciaországban, 's egyebek közt,
hogy az álladalom feje csak uralkodjék vagy elnököljön, és ne kor-
mányozzon. De Bonaparte Lajos, mihelyest elfoglala a praesidens
székét, föléledt benne az uralkodás és kormányzás orleansfélé
követelése, csakhogy az erre szükséges eszteltségnek még
csak árnyéka sem mutatkozik nála. Odillon Barrot is egészen a
la Guizot indult; 's őt ugy mint Bonapartét az események írja
bizonyosan el fogja sodorni nem sok idő múlva.
Magában a ministeriumban sincs egyetértés. Passy pénz-
ügy-, Maleville belügy-, és Bixio kereskedelmi miniszterek már
kiléptek, 's lejöket Leon Faucher és Buffet foglalák el, Passyt
nagy nehezen visszahívták a pénzügy élére. Közélebb, az olasz
ügy miatt ismét megbeszélés van a kabinetben, többen el akar-
ják ösmerni az olasz köztársaságot; eddigelé azonban a dolog
még nem dült sem jobbra sem balra.

A nemzeti gyűlés már átesett az álladalmi tanács
és választás fölötti discussziókon; következnek a felelős-
ség és budget kérdései.

A pártok már alkíltottak bizományokat, kika a jövő convent-
rei választásokat rendezni fogják. Maga Bonaparte Napoleon, Jero-
mos fia, szinte el akar utazni, részt vevendő a korteskedésekben.
Nagy események várnak Franciaországra. A Vesuv mé-
he forr, 's a láva rövid időn ki fog törni.

Felelős szerkesztő: Gyurmán Adolf.